

Casa Ramon Traveria

Sant Hipòlit de Voltregà

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Carrer del Mallol, 12
Emplaçament:	Situada al bell mig del carrer del Mallol, prop de la casa que li dóna nom
Alçada:	532m

Coordenades:

Latitud:	42.0173
Longitud:	2.23588
UTM Est (X):	436734
UTM Nord (Y):	4651979

Classificació

Número de fitxa:	08215-9
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia:	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle:	XVIII
Estat de conservació:	Bo
Protecció:	Inexistent
Número inventari	IPA 23644
Generalitat:	
Accés:	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat:	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 6822525DG3562S
Autor de la fitxa:	Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa:	ds., 25/01/2020 - 01:00

Descripció

Edifici entre mitgeres de planta rectangular, amb diversos cossos adossats i un gran pati a la part posterior. Presenta una coberta de teula àrab de dos vessants, amb el carener paral·lel a la façana principal i un ràfec reformat sostingut amb mènsules de fusta. Està

distribuït en planta baixa i dos pisos, amb la façana principal orientada a ponent. Totes les obertures són rectangulars, estan agrupades en parelles i emmarcades en pedra. A la planta baixa destaquen el portal d'accés i una finestra, ambdues obertures amb els brancals bastits amb carreus de pedra, les llindes planes monolítiques i una motllura rectilínia recurrent l'intradós de les dues obertures. La llinda del portal està gravada amb la inscripció "MIRA QUE DIOS TE MIRA", l'any 1725 i una creu del temple damunt del calvari. A la llinda de la finestra s'hi pot llegir "JESÚS MARIA I JOSEP" i el mateix tipus de creu. Al primer pis hi ha dues finestres amb els brancals bastits amb carreus de pedra, les llindes planes monolítiques i l'ampit corregut i motllurat. A totes dues llindes hi ha gravat l'any 1732 i una creu del temple damunt del calvari. A la segona planta també hi ha una finestra doble amb l'emmarcament i l'ampit de pedra, tot i que completament reformada. El parament principal, tot i les successives reformes, compta amb un revestiment arrebossat.

Observacions:

Altres noms relacionats amb l'edifici: can Gelats.

Història

Tot i que no es pot assegurar, és probable que durant un temps aquesta casa fos coneguda com a can Gelats, donat que els seus residents (de cognom Traveria) procedien de la casa de pagès Angelats de Santa Cecília.

A grans trets podem situar la construcció d'aquest edifici a l'entorn d'un dels moments clau de la història de Sant Hipòlit: els estralls ocasionats per la guerra de Successió, en la que la vila fou saquejada i cremada per les tropes borbòniques l'any 1714. Si ens fixem en les dates gravades a les llindes, cal dir que són conseqüència de la reconstrucció arquitectònica a la que es va veure abocada la vila, després de la devastació parcial del nucli urbà. El moment àlgid d'aquesta reconstrucció, que s'inicià envers l'any 1721, fou entre els anys 1740 i 1765. A partir d'aquest moment, i malgrat la recessió econòmica documentada entre els anys 1763 i 1795, els patricis gremials incrementaren les inversions arquitectòniques, sobretot en els carrers del Mallol i del Puig (ampliant la part alta de les edificacions amb un pis, entre d'altres intervencions), així com el segon tram del carrer dels Marquesos de Palmerola, el carrer del Bisbe Morgades i el carrer de l'Hospital. Com a conseqüència, a finals del segle XVIII, la vila de Sant Hipòlit estava formada per un nucli antic originari a partir del qual s'estenien tres grans ramificacions urbanístiques, que coincidien amb els camins més importants de comunicació amb l'exterior (Serrallonga, 1986: 192).

Bibliografia

ALBAREDA, J.; FIGUEROLA, J.; MOLIST, M.; OLLICH, I. (1984). Història d'Osona. Vic: Eumo Editorial, p. 110-111.

ANGLADA I ARBOIX, Emília (2008). Noms propis del Voltreganès. Vic: Eumo Editorial, Centre d'Estudis del Voltreganès, p. 62.

SERRALLONGA, Joan; VILA, Assumpta; ESPADALER, Ramon (1986). Sant Hipòlit de Voltregà dins la història. Vic: Eumo, p. 192.

SERRALLONGA, J.; CROSAS, C.; CASAS, P.; SERRA, L. (2014). Sant Hipòlit de Voltregà, l'empenta d'un poble. Vic: Ajuntament de Sant Hipòlit de Voltregà, Eumo Editorial, Museu

del Ter, p. 99.

SERVEIS TÈCNICS MUNICIPALS (2019). "Catàleg de béns a protegir". Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Sant Hipòlit de Voltregà. Document per a l'aprovació definitiva, setembre 2019. Codi identificador: 01.09.FA
[Http://invarquit.cultura.gub.cat](http://invarquit.cultura.gub.cat)

